Forfatteroversigt

Føla med

Kontakt

SPROGMUSEET Redaktør: Ole Stig Andersen

Biblijn på borrijnholmsk

Af Camilla Luise Dahl 12. februar 2012 • I kategorien religion • 🖶 🖂 🖪

Snejn klabbar på Østerlárs rujnjkjærka: Ejngong kanj'ed varra kjærkegjængana ska komma te å sjynga på borrijnholmsk dær (Foto: Erik Nordahn Frederiksen)

"A Bibelinj bler âuersat tee ded Bornholmska sproged ee ætte bodd frá Gud á Jesus á Hellig Ånd. For i Guds orr står der a Bibelinj skanj âuersættas tee alvardens sprog."

Sån begjynner Tonny Borrinjalands borrijnholmska bibel, sæm på monga måder ønte e ejn bibel, men en ajlehånna bog mæ lid frå ded Ny Testamente å lid kloga or frå en amerikánsk nyreligjøs konna frå 1800-talled å te slut nonna or frå Tonni Borrinjaland om mirakler å ejna oplevelser mæ samma fenomæn, lid om borrijnholmsk storia å lid om tron i vorra dá. Ejn kanj væl sammanligna i allafall dæjn forsta delen mæ ejn bællabibla, dær bibelfortællinga e ijenfortált for bælla i kortform.

Tonny Borrinjaland:

Bibelinj âuersat tee ded Bornholmska sproged à Salmebog på ded Bornholmska sproged

inkl cd

William Dams boghandel

Alra forst må ejn saje a ded e ejt imponerannes arbjed Borrinjaland hár kasted sej udå. Språglit set e ded åu imponerannes, språgged e hela vejen igjennom klárt å velskræved. Se bárastans avsnit sæm:

"Ætte a Jesus va bleijn døvter å Johannes Døvara, gjikj hanj ud i ørknen. Å der bå hanj tee Gud å fåstada i 40 nætter á dâ. Dá Jesus va bled vældi svøltijn ætte ynte á fád mâd i 40 dâ á nætter, kom Djævelijn tee Jesus à sâ: Ee du Guds søn sà saj tee stenana der a di skanj ble tee brø sà du kanj æda. Jesus sâ: Gud ee vigtigere inj mâd sá jâ venter mee á æda tee a ded ee Guds vilja."

Å i Borrinjalands udlægjninj udå Apostlanas gjærninger kap. 16 om Paulus' uddrivelse å ejn dæmon:

"Ejn dâ Poulus à di anra gjikj ud tee et bedehuz udanjfor bønj, va der en pibel der der hadde fåd ævnan tee å spå. Å spåpibelinj folgde ætte Poulus å di anra å râwte: Di her karana ee denj højaste Guds tjenara å di forkjynjar Jer frelsans vaj. Å flera då i trækj folgde spapibelinj ætte dom a rawte ded samma. Tee sist ble Poulus nagger á hanj vende saj om á sâ tee pibelinj á spádomsánd í pibelinj: I Jesus Kristus naun vil jâ hâ a du farar uda pibelinj. Å and fare ud i samme øjablikj."

Skjønnere borrijnholmsk kanj'ed vist ønte ble. Ded e språglit ejt båda hæjlut å grånt arbjed frå Borrinjalands hånn.

På positivsidan e dær bági bibelijn teføjed en orlista mæ borrijnholmska or áuersat te dansk. Ded e dog en mera generel orlista å e ønte en lista åuer dom oren sæm nøvendiviz brøgges udå bibelåuersættelsen, men ded verkar fajtisk helt ok omend'ed te en senara lejlighe kujnna vara gránt mæ en orlista knøtted spesifikt te bogen.

Mæn – nær ded e sajt, så e ded åu dela å detta arbjed, sæm værker mera forstørrannes end berigannes. Ded e

Seneste sprognyheder 📶

19/3	Evolution i sprog: Dovenskab har ændret ord videnskab.dk
30/10	Hvem taler: Kan du høre forskel på menneske og maskine? www.dr.dk
6/3	Dansklærer: Tosprogede børn bliver sprogligt forsømt \mid www.bt.dk
28/2	Flere og flere ordblinde starter på universitetet - Magisterbladet magisterbladet.dk
22/2	Keeper eller målmand — hvilket ord er bedst? Dansk Sprognævn dsn.dk

a.

28/3	Indigenous languages come from just one common ancestor, researchers say - ABC News (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au
27/3	UVic news - University of Victoria www.uvic.ca
26/3	New York Nonprofit Media: Native American nonprofit aims to boost community health by teaching Lakota language nynmedia.com
22/3	Teenage business owner aims to revitalize Blackfoot language globalnews.ca
19/3	Language revival preserving history www.smh.com.au

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprogmuseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'religion'

Ikke så ny at det gør noget: Norges nye Bibeloversættelse Et sprog til at tale om alt Standardisering af kurdisk

Bibelsk billedsprog i dansk og russisk

Nve kommentarer

Mai-Britt Kent Hansen til 1

Ruben Schachtenhaufen til Er det forkert at splitte sammensatte

Niels Larsen-Ledet til Er det forkert at splitte sammensatte ord? william fich til Jødiske efternavne

Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt

Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt

Herluf Hansen til Ded borrijnholmska måled

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?

Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish

Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

eksempelvis di monga ejna betrágtninger áuer detta à hint mæ tron som ded samlannes element, dær mæ fordel kujnna há vared udelajt.

Nær Borrinjaland eksempelvis i avsnit om Apostlanas gjærninjer kap. 28, åu får nævnt a Malta e selstændi å lid minra enj Borrijnholm (!?!) så tænkjer ejn om ded verkli hører saj jimma i en áuersættelsa a bibelijn.

Dænj sista delen kujnna sålens áu varra helt udelajt. I sista delen e'ed Borrinjalands ejna tanker om tron udá bibelijn. Hær får ejn en masse eksempel på mirakler. Å nutijns hujntan på tro får áu ejt par or.

Moslimana får åu ejt par or mæ på vejen. Dom ve áuertá varden å gjorra ajla røjtia kristna te muslimer å så framdeles. Dom få sit ejed avsnit bågi ujner áuerskriften: *Denj storsta fåran i vor tijd for vos ajle*. De'ed nåd uklárt vor Borrinjaland ve hen mæ'ed, å ijen må ejn stille sporsmåled: va ska'ed brøgges te i ejn bibel?

Kjærkebogen

Salmebogen e lissom bibelijn skreved på borrijnholmsk. Desvarre hár Borrinjaland heller ønte hær begrænsed saj te å àuersætta salmer, mæn àu a komma mæ ejna betragtninger om dette å hint. Hele mitten e sålens avsat te å gjiva læzarijn en lajsa i borrijnholmsk storia. Å ijen må ejn sporra saj sæl vad' ed ska te for.

gammajl, måsje brøgd å biskoppijn i Lund For ded forsta vijlla ejn ønska saj a Borrinjaland havde fåd háust sina informationer ræjtit, sæm'ed e nu e'ed e ejt absurdium å markvardia ujdsavn. Eksempelviz mener Borrinjaland a Borrijnholm i "vikingetijden" hadde sin ejen konning, sæm brøgde dæjn rø-grønna flaggan på Borrijnholm . Kanj sje Borrinjaland hár bytt om på dæjn rø-grønna å dænj rø-gula. Dæjn rø-gula, dænj såkajllada

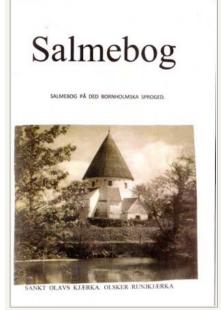
Tonny Borrinjalands rø-grønna flagga, åu kajllad toristflaggan, frå 1970'erna

lannskabsflaggan (Skånelannska flagga) menes å varra dænj ælsta flaggan på ni sæm menes å varre brøgd å biskonnijn i Lund, mæn åu hær e'ed non kontrovers; ded kan

Borrijnholm, ded e dænj sæm menes á varre brøgd á biskoppijn i Lund, mæn áu hær e'ed non kontrovers; ded kanj sje a áu denna flagga e ynra. Dæjn rø-grønna, áu kajlled "toristflaggan" derimo e ønte særli gammajl, dæjn ble nemli lanserad á Borrinjaland sæl i 1975 i Borrijnholmsk Tidende. Dæjngong som nu va dær ønte beviz for denna påstánd.

I ejt avsnit e'ed danskarana generelt sæm bliver revsad å Borrinjaland. Ded e Danmarks sjyl a Borrijnholms ujndom rezar frå øn, a dær'tje fins arbjed å få osv. På den mådan blir Danmark en mosætning te Borrijnholm, å ønte ejn fejlslågen politik, dårlia politikere, repræsentanter for øn mm. Ded kujnna kansje varre interessant om hanj hadde tænkt på å kjigga på om ønte præsis samma politik hår varred fort anra stå i lanned, på småør sæm Møn, Lolland, Ærø, Læsø etc. E'ed sålens verkli Danmark mo Borrrijnholm? Æjle e'ed storståspolitik mo Udkåntsdanmark? Borrinjaland kommer alri helt ijn te benen.

Bárastans ejn ting avskjyr ejn ræjti borrijnholmara mera end Kjøvenhavneri, å ded e naturliviz svenskan. Borrinjaland brøgger en utroli stor del å sin pamflet på å forklåra om svensken å hansa opførsel å væsen i 1658. Denna delen å dæjn om Danmark e skreven på ræjasmåled, så a ajlle kanj læza mæ. Sålens hedder'ed: "De bornholmere der ledede opstanden mod svenskerne i 1658 og løsrev Bornholm fra Sverige og valgte Kong Fredrik 3 til Bornholmsk konge, er Min familie..." a samma grujn – detta åndelia fællesskav mæ dom forna borrijnholmska mostándsmanja, mener Borrinjaland a hanj kanj telá saj å revsa dæjn danska ståten å dæjns håbløza språgpolitik. Dænna revselsesret hadde hanj sikkert kujnnad tá på saj

Tonny Borrinjalands kjærkebog: Salmebog på ded bornholmska sproged

uanset nad slæjtskav mæ dom som sjød dæjn svenska kommandant dø i Hásle i 1658.

Å ijen e'ed lid uklárt vor Borrinjaland ve hen mæ'ed, for på dænj ena siden e hanj glá for kongehuz å borrinjholmarnas oprør mo svenskan å áuergjivelsa te Danmark – dænj evia borijnnholmska anti-svenskhe kanj sikkert verka trøttannas for monga – på dæjn anra siden ve hanj há ejt Borrijnholm udan Danmark. Å sist mæn ønte minst: va ska ejn mæ ded i en sángbog? Dæmmeså!

Om ejn kanj se bort frå ded majed sniksnak om uvekommannes såger, så e'ed fajtisk en ræjtig net sångbog sæm Borrinjaland hár fåd skræved dær; å åu en længa ønsked ejn å slajsan. Ejn kujnna håbe på a dænj fajtisk ve bli tåd op i kjærkarna rujnt om på øn å brøgd. Ønte bárastans sæm kuriosum på 8.desember (Borrijnholms befrielsesdá) mæn såmæn sæm ejn ræjti borrijnholmsk Kjærkebog.

> Camilla Luise Dahl CTR, Københavns Universitet

maj 2010 april 2010 marts 2010

februar 2010

Læs også:

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk Biblen bogstaver børn Danmark Dansk Dialekter engelsk esperanto Formidling fransk identitet

konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk Ord ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion romanske sprog russisk Sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi sprogkort Sprogpolitik sprogteknologi svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale Underholdning video vokaler

Ethnologue: Languages of the World Forvo – All the Words in the World. Pronounced. LL-Map: Language and Location Minority Rights Group Omniglot. Writing Systems and
World Forvo – All the Words in the World. Pronounced. LL-Map: Language and Location Minority Rights Group Omniglot. Writing Systems and
World. Pronounced. LL-Map: Language and Location Minority Rights Group Omniglot. Writing Systems and
Minority Rights Group Omniglot. Writing Systems and
Omniglot. Writing Systems and
Omniglot. Writing Systems and
Languages of the World
UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
World Atlas of Linguistic
Structures (WALS)
Resurser
Bogstavlyd
Dansk sprognævn
Den danske ordbog
Dialekt.dk
dk.kultur.sprog
Korpus.dk
Nye ord i dansk på nettet (NOID)
Ordbog over det danske sprog
Ordnet. Dansk sprog i ordbøger
og korpus
Sproget.dk Svenska Akademien
∂ (Schwa.dk)

- 1. Ded borrijnholmska måled I 2009 kom borrijnholmsk sæm en å dialektarna i ded skånska måled på UNESCOs lista áuer truada sprág. Idá e'ed dansk bællana fár læra saj frá bællastauan te gymnasied. Dom..
- 2. De arma goterna Wilhelm Marstrands store vægmaleri fra 1866 i Roskilde Domkirke: "Christian IV på "Trefoldigheden" i Søslaget på Kolberger-Heide" i 1644. Det var her "gotens [svenskernes) 'hjælm og hjerne brast'" og kongen..
- 3. Negerhollands En overgang var hovedstaden Charlotte Amalie i Vestindien en af Danmarks største byer med 11.000 indbyggere i 1830erne. Det var den gang romantikerne byggede danskhedens selvbilleder op. Dansk Vestindien indgik...
- $4. \ \underline{Bibelsk\ billedsprog\ i\ dansk\ og\ russisk}\ Udtryk\ fra\ Bibelen\ sniger\ sig\ hyppigt\ ind\ i\ moderne\ sprogbrug,\ fx\ bære\ frugt,$ gribe i egen barm eller skille färene fra bukkene. I kraft af kristendommen, som er den mest...

Tagget med: Anmeldelser, Biblen, bornholmsk, Dansk, på bornholmsk, religion, svensk

8 kommentarer

Ruben Schachtenhaufen

13. februar 2012 • 16:22

Tak for artiklen, Camilla. Jeg kan se at der er lidt uenighed om ortograferingen af bornholmsk. Du skriver fx "Bibelijn" og "borrijnholmsk" mens oversætteren skriver "Bibelinj" og kalder sig "Borrinjaland", altså medombytning af n og j. Har du gjort dig nogen overvejelser om principperne for bornholmsk stavestandard?

Og så er der lige et link til Tonny Borrinjaland som læser brudstykker af biblen på bornholmsk her: $\underline{http://www.youtube.com/watch?v=PiYoSuNpwaY}$

Mvh Ruben, eksbornholmer

Camilla Luise Dahl

13. februar 2012 • 18:2

Ruben, tak for et rigtigt godt men også noget kompliceret spørgsmål.

Der findes flere forsøg på at danne standarder for bornholmsk. Fælles for dem er at de primært knytter sig til den særlige in-lyd der findes i bornholmsk. Eftersom der ikke har været en autoriseret retstavning for bornholmsk, har der også været forskellige måder at angive lige præcis denne lyd.

 $Hos\ Thomsen\ og\ Wimmers\ tillæg\ om\ sproglæren\ til\ Espersens\ ordbog\ fra\ 1908\ anføres\ tre\ forskellige\ n-lyde\ i$ bornholmsk. Der er den man typisk forbinder med bornholmsk, der af og til skrives "gnj", der er nd-lyd og nlyd. Alle tre har ofte været skrevet på præcis samme måde i bornholmske tekster, dog ofte med adskillese af

Ord som mand, kande og vind udtales alle forskelligt, mand bliver fonetisk til mangnj, kande til kanna og vind har bevaret en del af sin nd-lyd med vijnd. Alligevel er alle tre ord stavet ens hos Espersen, nemlig majnn, kajnna og vijnn.

Et af de store stridspunkter i forsøgene på at skabe en skriftsprogsstandard har været placeringen af j og n i ordet, skulle j f.eks. før eller efter n. Fonetisk udtales et ord som mand faktisk maj-gnj, kanna som kajnna og vind som vij-nd. Stavemåder af mand har følgelig været flere: manj, majn, majnn, majnj og mań.

Den sidste er en rent forlkelig opstået staveform. Fælles for dem er som sagt forsøget på at definere den særlige $nj-lyd\ og\ afgørende\ for\ dem\ er\ placeringen\ af\ j\ i\ forhold\ til\ n.\ Standardiseringen\ betyder\ at\ alle\ ord\ med\ denne$ $lyd\ er\ konsekvent\ stavet\ p\dot{a}\ samme\ m\dot{a}de\ og\ ikke\ som\ det\ ellers\ ofte\ ses\ i\ den\ mere\ folkelige\ tradition\ med\ en$ inkonsekvent brug af forskellige stavesystemer.

 $Hos\ Espersen\ er\ j\ placeret\ for an\ n,\ og\ det\ stemte\ n\ (nd-lyd)\ er\ of te\ markeret\ ved\ dobbelt-nn.$

Det giver ord som en, den, mand, bornholmeren, drengen, hund, hånd og vind formerne ejn, dæjn, majnn, borrijnholmarijn, horrijn, hujnn, hann og vijnn. Derimod havde ord som hand (bornholmsk hann) ikke j-lyd foran n, og udtaltes som mange andre hunkønsord med et mindre stemt n, der hos Espersen anførstes som nn. I tillægget til Espersens ordbog fandt Thomsen og Wimmers netop at der var tre varianter af denne lyd, men gav ingen forslag til stavningen af disse.

 $Hos\ P.\ M\"{o}ller\ der\ omk.\ begyndelsen\ af\ 1900-tallet\ skrev\ "Det\ bornholmske\ sprog"\ brugtes\ Espersens\ standard$ $til\ del,\ dog\ med\ enkelt-n\ ved\ jn\text{-}ord\ og\ dobbelt-n\ hvor\ j\text{-}lyden\ ikke\ forekom.\ Det\ gav\ en\ tydelig\ systematik\ i$ han- og hunkønsord, idet at hankønsordene oftere havde ni-lyd mens hunkønsordene havde nn. Hos Møller blev ordene en, den, mand, bornholmeren, drengen, hund, hånd og vind til ijn, dæjn, majn, borrijnholmarijn, horrijn, hujn, hann og vijnn.

I nyere tid opstod på baggrund af dels ændringer i udtale dels gennem påvirkning af stavning i rigsdansk brug af j efter n. Ordene mand og kan blev således til manj og kanj. For disse to ord var udviklingen logisk, manj og $kanj\ udtaltes\ ikke\ længere\ tydeligt\ som\ majn\ eller\ kajn\ med\ med\ tydelig\ j-lyd\ til\ slut.\ Derimod\ sluttede\ sig\ til$ stavemåde en lang række ord, der ellers fortsat udtaltes med j før n og disse stavemåder skyldtes vel dels en harmonisering med dansk, hvorved danske ord der sluttede på –nd blev til –nj på bornholmsk. De af ordene der fra dansk sluttede på -nd men var hunkønsord fortsatte dog med at slutte med nn eller n. Efter denne tradition blev ordene en, den, mand, manden, drengen, hund, hand og vind til enj, denj, manj, borrinjholmarinj, horrinj, hunj, hann og vinj. Den stavemåde benyttedes dog aldrig konsekvent og man så ofte januar 2010 december 2009 november 2009 oktober 2009 september 2009 august 2009 juli 2009 juni 2009 maj 2009 april 2009

marts 2009

blandinger af de forskellige standarder som borrijnholmarinj og denj horrijn.

I "Borrijnholmarijn" fra 1930 forsøgte Møller sig med en ny standard, der skulle lette indlæringen af grammatikken hos bornholmsklæsere og andre og specielt med henblik på at rydde op i forvirringen omkring placeringen af j og n i ordene. Møller forsøgte at indføre bogstavet ń som fællesbogstav for j og n og dermed gjorde det underordnet om j var placeret før eller efter n. med til harmoniseringen skete også en ændring af a og i til e, f.eks. blev månajn og borrijnholmarijn til måneń og boreńholmareń. Ordene en, den, mand, bornholmeren, drengen, hund, hånd og vind blev til eń, deń, mań, boreńholmareń, horreń, huń, hånn og viń. til Dette forsøg på en standardisering af bornholmsk skriftsprog slog aldrig igennem specielt da en del af formere snarere blev ulæselige end forenklede.

En modreaktion på den simplificerede grammatik der var forsøgt indført af Møller fandtes også de der sværgede til at bruge både j og n i stavningen som altid, men for at imødegå forvirringen omkring hvor j og n skulle placeres, placeredes i stedet j på begge sider af n. Den dobbelte brug af j lagde sig nærmere op af den faktiske udtale af ordene og markerede således både den markante i-eller j-lyd efter vokalen samt det karakteristiske stemte n i slutningen. Med stavemåden lagde man sig også op af en række andre ord der traditionelt havde haft j på begge sider af en konsonant, f.eks. k i ord som fijkj (fik) og ijkje (ikke) men ikke i eksempelvis gjijk (gik) der slutter med k-lyd og ikke tj-lyd. Enkelte ord som de ubestemte kendeord en og et og navneordet mand (der ikke mentes at udtales med j efter vokalen) var undtagelser for reglen. Med denne standardisering blev ordene en, den, mand, bornholmeren, drengen, hund, hånd og vind til ejn, dæjnj, manj, borrijnjholmarijnj, horrijnj, hujnj (eller hojnj), hånn og vijnn. En undtagelse var også vind, et hunkønsord der ikke endte på jn-lyd men nd-lyd.

Ingen har officielt stået for den sidste standard, der således ikke kan betragtes som en autoriseret standard men en opstået folkelig stavemåde. Den har været benyttet i både litteraturen og i særdeleshed i den bornholmske visetradition, hvor adskillige eksempler på denne stavemåde kan ses. Standardiseringen tilgodeså også enkelte ord, der fonetisk ikke havde jnj-lyd, disse var f.eks. kan og han der blev kanj og hanj, i ældre bornholmsk vil man dog finde at de engang har haft det f.eks. gennem stavninger som hajn og kajn. I grundformen "kunne" er denne lyd bibeholdt, hvorved det burde være kanj og kujnnja/kujnna, men disse ses oftere følgendes ad som kanj og kunnja. Ordene som ikke havde jn-lyd men n-lyd blev typisk til –n og –nn, det ses f.eks. ved hun, strand, hane, vand og hånd der blev hon, strån, håna, vann og hånn. Generelt for disse ord der fonetisk får denne endelse er at de er hunkønsord.

En af de få ting denne standardisering ikke medtog, var hvor nd-lyd snarere end nn-lyd forekom, det høres blandt andet ved stund og vind. Stavningen af disse fulgte i stedet de øvrige hunkønsord der sluttede med —nn-lyd men havde desuden j-lyd foran. Disse blev således til vijnn og stujnn hvor de snarere burde være vijnd og stujnd. I bestemt ental er d'et dog blevet stumt igen hvorved disse bliver til vijnnan og stujnnan.

Et ord som kande, har ligesom vind og stund oprindelig j-lyd efter vokalen men også tydeligt j efter nn. ordet udtales som "kangja" og træder derfor udenfor de øvrige mønstre for hunkønsordene men lægger sig op af hankønsordene. Traditionelt har ordet været stavet kajnna, men i nyere tid er det blevet kannja i takt med at j-lyden efter første vokal er blevet mindre tydelig.

Det kendetegner også ord som "kende" og "sende", det første var tidligere kjæjnna nu kjænna mens "sende" altid var sænna. Omvendt har et ord som "hende" tidligere haft tydelig j-lyd og stavedes i samtlige standarder som hæjnna og hænnja men ses i nyere tid som hænna og henna. Hende udtales fonetisk som kande i endelsen af ordet, begge har samme udtale som de hankønsord, der i standarden blev stavet jnj, men har aldrig været stavet på denne vis. Dette skyldes forekomsten af nn, hvorved stavninger som kajnnja eller forvansknig til kajnja og hæjnnja eller hæjnja ville blive helt ugenkendelige for læseren. I stedet har man for denne gruppe ord benyttet den ældre form hæjnna og kajnna eller den yngre hænnja og kannja. Disse to ord ligger sig således op af en lang række af ord der alle både har den særlige jn-lyd i endelsen og j-lyd efter vokal samt dobbelt-konsonant.

Så med andre ord, et noget kompliceret forhold for det bornholmske skriftssprog er at man aldrig har kunnet blive enige om én fælles standard, og de efterhånden mange forskellige måder at skrive på, har nok forplumret det lidt. Af samme årsag kan det også være noget nær en umulig opgave at stave bornholmsk konsekvent jf. de af ordene, der nu stort set kun genkendes i én bestemt form fx manj og stujn, selv om de tilhører forskellige standarder.

Svar

Ruben Schachtenhaufen

13. februar 2012 • 22:18

Tak for det omfattende svar, som jeg læste med stor interesse. Det er jo en hel artikel i sig selv.

Svai

Ole Stig Andersen

8. marts 2012 • 00:45

Jeg havde engang en (russisk) håndbog for bibiliotekarer i at genkende og skelne mellem sprog man ikke forstår noget som helst af, måske ikke engang bogstaverne, så de kunne stille dem rigtig op på hylderne. For alle sprog har deres særegenheder, deres genkendeligheder, deres særlig hyppige bogstaver, bogstavkombinationer og småord.

Ikke for noget, men mig forekommer det at bornholmsk er dansk med en masse ekstra j-er. Er de nødvendige? Eller tjener de (bare) identitetspolitiske/æstetiske hensyn? Ville bornholmere fx læse en bornholmsk tekst forkert op hvis alle de j-er ikke var der?

Svar

Camilla Luise Dahl

8. marts 2012 • 01:13

Tja man ville i al fald ikke kunne se forskel på en og ejn hvis de stavedes en og en ;) Skal bornholmsk variere markant fra dansk, norsk eller svensk? Man kunne vel i grunden godt stave et ord som kjys som dansk kys eller som det udtales tjøs, der er dem der er fortalere for at skriftsproget skal være fonetisk baseret og dem, der mener at det skal følge etymologi mm. Men j'erne er selvfølgelig med til at markere udtalen ligesom det også kan angive forskel på han- og hunkønsord.

Svar

Ruben Schachtenhaufen

marts 2012 • 08:19

Ole, så vidt jeg kan gennemskue er det både og. Det ekstra j bruges til at markere diftong/ikke-kort vokal, ligesom g kan bruges i standarddansk, fx i 'da/dag', hvilket er en hjælp til at læse. Og så bruges det til at markere palataliseret konsonant. I mange tilfælde er det dog fuldstændig forudsigeligt om konsonanten er palataliseret eller ej. Fx er g og k altid palataliseret foran i og y, så her har de ekstra j'er ikke meget praktisk

Svar

Jannik Olsen

30. juni 2013 • 19:46

Hej Camilla,

Tak for nogle fine indlæg her på siden. Har forgæves forsøgt at få fat i den korrekte stavemåde af "vil du gifte dig med mig" på Bornholmsk, ville du kunne være mig behjkælpelig?

Mvh Jannik

Svar

Camilla Luise Dahl

1. juli 2013 • 08:49

Er det ordet gifte du er i tvivl om? Det er gjifte på mest moderne bornholmsk ikke djifte, mens man i lidt mere dialektungt bornholmsk ville man skrive og sige gjevta.

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.

© 2018 SPROGMUSEET • Kører på WordPress. Tema baseret på Mimbo

